

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813

IJSR 2017; 3(1): 104-109

© 2017 IJKS

www.kannadajournal.com

Received: 20-11-2016

Accepted: 21-12-2016

ಗಾಯತ್ರಿ ಟಿ ಪಾಂಚಜನ್ಯ

ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ ಸಂಶೋಧನಾ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಹಂಪಿ

ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಮೀಮಾಂಸೆ

ಗಾಯತ್ರಿ ಟಿ ಪಾಂಚಜನ್ಯ

ಪ್ರವೇಶ

ಕನ್ನಡದ ಸ್ತ್ರೀವಾದವು ಭಿನ್ನ ತಾತ್ವಿಕತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಲವು ಮಜಲುಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಾರ್ಕ್ಸವಾದಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಉದಾರವಾದಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಕಪ್ಪು ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಹೀಗೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಲಿಂಗ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಅರಿವು, ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬಂಧನ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹರಿದು ಹೊರಗೆ ಚಾಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರು ಈ ಯಾವುದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೂ ಒಳಪಡದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಿಂತಕಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಕರೆಯುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾದರಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆಯವರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಾದರೆ, 'ತಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ' ಚಿಂತನಾ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೂ ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೂ ಧೋರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಮಾನತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಲಿ, ಹಕ್ಕು ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡದಿದ್ದರೂ, ಒಂದು ರೀತಿಯ 'ತಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದ' ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ನೆಲೆಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಯಾವುವೂ ಇವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಧಾರೆಯ ಹಲವರು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕರೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕರೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕನ ಹಾಗೆಯೇ ಉಗ್ರ ಅಥವಾ ಪ್ರಖರವಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಯಾಗಿ ನಡೆ ನುಡಿಗಳ ಏಕೀಭವತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಚಿಂತಕರಾದ ವೀಣಾ ಅವರು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬರಹ, ಭಾಷಣ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆ ಮೊದಲಾದ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಲೇಖಕಿ ಕನ್ನಡ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ದ್ವೈತ', ಕೃತಿಯು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿಗಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧವಾಗಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ 'ಸತ್ಯಕಾಮರೊಡನೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರದ ದಿನಗಳು', 'ಅಂತರ್ಮುಖಿ' 'ಲೋಕಾಂತ' ಎಂಬ ವೈಚಾರಿಕ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮಕಥಾನಕವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ 'ಅಕ್ಕನ ಹಾದಿ' ಎನ್ನುವ ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವೀಣಾ ಅವರ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತಹವು. ಸದಾ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವ ಇಲ್ಲವೇ ಆತ್ಮ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯ ಅಸ್ಮಿತೆಯ ಹುಡುಕಾಟದ ಹಂಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ವೈದಿಕಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಮುಕ್ತಿಯಂತಹ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಒಗ್ಗುವಂತಹವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದೆ. ಆದರೆ ವೀಣಾ ಅವರು ಇಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ದಾಟಿದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹ ಅಪವಿತ್ರವನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತೋ ಆ ದೇಹದ ಮೂಲಕವೇ ಸಾಧನೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿದವರು ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ದೇಹ

Correspondence

ಗಾಯತ್ರಿ ಟಿ ಪಾಂಚಜನ್ಯ

ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕನ್ನಡ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ

ಮನಸುಗಳ ವಿದ್ಯುದಾಲಿಂಗನವನ್ನು ಅಂತರ್ಮುಖಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಣ್ಣೆ ಇವರ ಚಿಂತನೆಯ ಆಶಯಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ಹೊರಗಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹುಡುಕಾಟ, ತಾಯನ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಹುಡುಕಾಟವು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಜೀವಾಳವಾಗಿದೆ. ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣಾಗುವ ಹಾಗೂ ಮಗುವಾಗುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯ ಅಸ್ಥಿತೆಯ ಹುಡುಕಾಟವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ದೇಹವು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳಿಗೆ ಜೈವಿಕವಾದ ತೊಡಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ದೇಹವನ್ನು ಮೀರುವ ಚಿಂತನೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

೧. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರನ್ನು ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆಗಳು : ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಾಗುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಪುರುಷ ತಾಯಿ ಆಗುವುದು, ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಗವಿಲ್ಲದೆ ಪುರುಷನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿಲ್ಲದೆ ಗಂಡಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬೌದ್ಧಿಕತೆ, ಜ್ಞಾನ ಅನುಭವಗಳ ವಿನಿಮಯ ಮಾತ್ರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ದೈಹಿಕ ಅನುಭವವೂ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವೀಣಾ ಅವರು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಖರವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಎಂಬ ಲಿಂಗ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ಎತ್ತುವಂತಹ ಮೀಸಲಾತಿ, ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸೀಟುಗಳ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ವೀಣಾ ಅವರು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವ್ಯಾವೂ ಸಮಾನತೆಯ ಪರಿಹಾರಗಳಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಒಂಟಿ ಇರುವಾಗಲೂ ಜೀವಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಡಬೇಕೆ ವಿನಾ ಮೀಸಲಾತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಇವರ ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಅವರು ದೇಹವನ್ನು ಹರಿಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಂತಹ ವಿಷಯಗಳತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುವ ವೀಣಾ ಅವರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. “ನಾವೀಗ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವತಂತ್ರರಲ್ಲ, ಅವಳಿಗೆ ಪಾರತಂತ್ರವಿದೆ, ಬಂಧನವಿದೆ ಅವಲಂಬಿತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಂಪ್ಯಾರಿಸನ್ ಇಲ್ಲದ ಮುಕ್ತ ಸ್ಥಿತಿ... ಪುರುಷನೂ ಬಂಧಿತನೇ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರನೆಂಬ ಯಾವ ಪುರುಷನನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ...ಅವನೂ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವನೇ.”^೧ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಎದುರಾಳಿಯಲ್ಲ, ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪೂರಕವಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಸಂಗಾತಿ ಎನ್ನುವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿದೆ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಜೈವಿಕ ಲಿಂಗಭೇದ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲಿಂಗಭೇದವನ್ನು ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಪರಿಭಾವಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಇವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಹವಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಪುರುಷನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

೨. ತಾಯನದ ಹುಡುಕಾಟ : ಆಲೋಚನಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇತರ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವ ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ತಾಯನವನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀಡಿರುವ ಗುಣವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಯಾಗುವಿಕೆಗೆ ಲಿಂಗಭೇದ ವಯೋಭೇದ, ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಿಂತನಾ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಇವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇವರು

ತಾಯನವನ್ನು ಭೌತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಇಲ್ಲವೆ ಅನುಭಾವಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಎಂಬತ್ತರ ಮುದುಕನಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರ ಯುವತಿ ತಾಯಿಯಾದರೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಎಂಬತ್ತರ ಮುದುಕ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರ ಯುವತಿಗೆ ತಾಯಾಗುವುದು ಅನುಭವ ಇಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ತಾಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗ, ದೇಹ, ಎನ್ನುವ ಗರ್ಭಪಾತ್ರೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಇವರ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿದೆ. ಮದುವೆಯೂ ಆಗದೆ, ಪುರುಷ ಸಂಪರ್ಕವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊರದೆ, ಹೆರದೆ ತಾಯಾಗುವ ಅನುಭವಾತ್ಮಕವಾದ ತಾಯನವನ್ನು ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಚಿಂತನೆಗಳೇ ವೀಣಾ ಅವರನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ವೀಣಾ ಅವರು ಸತ್ಯಕಾಮರ ಮಾತನ್ನು ಹೀಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. “ಅಮ್ಮ ನಾನು ನಿನ್ನ ಔರಸನಲ್ಲವೇ ಬರೇ ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆಗೆ ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಸಣ್ಣ ತಾಯಿಯಾಗುತ್ತೀಯೆ? ಮಗುವಿನ ಹೊಟ್ಟೆ ತಣಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ತಾಯಿಯ ಹಸಿವು ನಿನ್ನ ಎದೆಗಿಲ್ಲವೇ? ಒಮ್ಮೆ ಆ ಹಸಿವನ್ನು ನೂಕಿ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆ ತಾಯಿ. ಈ ಮಗನ ಹಸಿವು ತಣಿಸು...”^೨ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕವಾದ ಬಸಿರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೀಮಿತ ನೆಲೆಯ ತಾಯನಕ್ಕೆ ಆಶಿಸದೇ ತನ್ನೊಳಗಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿ ತಾಯನದ ಹಂಬಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೀಣಾ ಅವರಲ್ಲಿ ತಾಯನದ ಜಾಗೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಅಂತರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸತ್ಯಕಾಮರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಎರಡು ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯನವನ್ನು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದು-ಸ್ವತಃ ತಾಯಿ ಆಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಎರಡು- ತಾಯಿಯನ್ನು ಅರಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ವೀಣಾ ಅವರು ಸತ್ಯಕಾಮರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು ತಾತ್ವಿಕ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಒಟ್ಟು ಚಿಂತನೆಗಳ ಆಶಯವಾದ ಸಮರ್ಪಣಾಭಾವ ಅವರ ತಾಯನದ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

೩. ತನ್ನತನದ ಹುಡುಕಾಟ : ಪ್ರಸ್ತುತ ಚಿಂತನೆಗಳ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಆಯಾಮವೆಂದರೆ ತನ್ನತನದ ಹುಡುಕಾಟವಾಗಿದೆ. ಅಸ್ಥಿತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ತನ್ನತನದ ಹುಡುಕಾಟವು ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಜೀವಾಳವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನತನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಲ್ಲವೆ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಸುವ ಮಾದರಿಯು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಬದುಕಿನ ಸತ್ಯದ ತೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವೀಣಾ ಅವರು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯಕಾಮರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ‘ಸತ್ಯಕಾಮರೊಡನೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರ ದಿನಗಳು’ ಎನ್ನುವ ಕೃತಿಯ ಮುನ್ನುಡಿ ಹಾಗೂ ಬೆನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದ ರವಿ ಬೆಳಗೆರೆಯವರು ಕೂಡ ಇದೇ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಇನ್ನು ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆಯವರ ಮನಸ್ಸು ಅದು ಸತ್ಯಕಾಮರಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇಪ್ಪತ್ತರ ಹುಡುಗಿ ಬದುಕಿನ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಎಂಬತ್ತರ ವೃದ್ಧನ ರಿಯಲ್ಟೆಸೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತವಕಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಳೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವುದು ಶುದ್ಧ ಆರಾಧನೆ.”^೩ ಎನ್ನುವುದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯಕಾಮರ ಮುಂದೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅಣುವಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. “ಇಷ್ಟು ಕೋಪ ಬೇಡ ಕರುಣೆ ಇರಲಿ ನನಗೆ ಆ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ತುಂಬಾ ದುರ್ಬಲಳಿದ್ದೇನೆ, ರಕ್ಷಿಸಿ”^೪ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ತಾನು

ಒಂದು ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆ. ತನ್ನನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರು ಮುರಾರಿ ಅಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕಾಮ ಎನ್ನುವಂತೆ ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಾನು ರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಳು ಎಂದು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಾನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 'ನಾನು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಕೆತ್ತಿದ್ದರು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರೆದು, 'ನಾನು ಯಾರಿಗೋ ಕಾಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇ ಮುರಾರಿಯಣ್ಣ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ರೂಪಗೊಂಡಿರುವುದು ಬೇರೊಂದಕ್ಕಾಗಿ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಬೇರೊಂದಕ್ಕಾಗಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸತ್ಯಕಾಮರಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ವೀಣಾ ಅವರು ತನ್ನನ್ನು ಸತ್ಯಕಾಮರ ಹಿಂಬಾಲಕಿ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹಿಂಬಾಲಕತ್ವದಲ್ಲಿ ತನ್ನತನವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ, ನಟಿಯಾಗಿ, ತಂತ್ರಮಾರ್ಗದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧಕಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವರು ತಂತ್ರ ಪಂಥದ ಮೂಲಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನತನದ ಹುಡುಕಾಟವು ಶುದ್ಧ ಆರಾಧನಾ ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ಅರ್ಪಣೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆ ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯಾಗಿದೆ.

೪. ಮೀರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಗುವಿಕೆ : ಬಟ್ಟೆಗೆಡದೆ ಬಟ್ಟೆದೊರಕುವುದು ಹೇಗೆ? ಎನ್ನುವ ಅಕ್ಕನ ನಿಲುವಿನಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಳೆದು ಬಯಲಾಗುವ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಬಯಸುತ್ತವೆ. ದೇಹ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಒಂದು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ದೇಹ ಸಾಧನದ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರುವ ಮತ್ತು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗದ ತಾತ್ವಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಇಲ್ಲವೇ ಭೌತಿಕವಾದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಮೀರುವ ಉದ್ದೇಶ ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಲಿಂಗದ ಆನಂದವನ್ನು ಮೀರುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾದ ಚೈತನ್ಯದ ಮೀರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು "ಏಯ್ ಚರ್ಮಾನಂದಿ, ಮುಕ್ತಿಟ್ಟರೆ ಧರ್ಮ ಸುಖಪಡುವುದು ನಾಯಿ, ದನಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ನೀನು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾಣು ಅಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಬರಬೇಕಿಲ್ಲ" ಅಂದರೆ ದೇಹ ಮಿಲದ ಹಿಂದೆ ಮಿಲನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯು ಅಡಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸತ್ಯಕಾಮ ಅವರು ವೀಣಾ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ಮಿಲನವನ್ನು ಕೇವಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಸುಖವನ್ನು ನೀಡುವ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಅದು ನಾಯಿ ದನ ಹಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಿಲನದ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ರತಿ ಸುಖಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ, ಇಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ಕಾಣ್ಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊ ಎನ್ನುವ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಸತ್ಯಕಾಮರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇಂತದೇ ಮತ್ತೊಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೇ, " ಏಯ್ ಚರ್ಮಾನಂದಿ, ಚುಂಬನಕ್ಕೆ ಲಿಂಗೋದ್ರೇಕ ಪರಿಣಾಮವಲ್ಲ, ತುಟಿ ಚುಂಬಿಸಿದರೆ ಕಾರೋದ್ರೇಕವಾಗಲು ನೀನು ಪಶುವಲ್ಲ. ಒಳಗಿರುವ ಇನ್ನಾವುದೋ ಕೂಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೇಳು, ಏಳು, ಅದನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಎಚ್ಚರಾಗು" " ಧರ್ಮ ಹರಿವ ವೇಳೆಗೆ ತುಟಿಯ ಚುಂಬನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಯಾಮದ ಪಾಠ ಮುಗಿಸಿದ್ದ." ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ದೇಹ ಸಂಬಂಧದ ಅಂಶಗಳು

ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅವು ಕಾಮವನ್ನು ಮೀರಿದ ನೆಲೆಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸತ್ಯಕಾಮರೊಡನೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರದ ದಿನಗಳು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಸಾಲುಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. "ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮೂಗಿಗೆ ಮೂಗು ಹಚ್ಚಿದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತಂದು 'ಸೇರು ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಸೇರು ಮಗಳೆ, ಕಳೆದು ಹೋಗಬೇಡ, ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ ಸೇರು' ಎನ್ನುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೋಲಿಗೆ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೋಲಿಗಳು ತಾಕಬೇಕು. ಹಾಗೆ ರೆಪ್ಪೆಬಿಟ್ಟು ಕೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಿವಿಯೋಳಿಗೆ ಕಿವಿಯ ರಂಧ್ರ, ಎಲ್ಲ ರಂಧ್ರಗಳ ಪ್ರವೇಶಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ, ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಚರ್ಮ ತಿಕ್ಕಿ, 'ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರು ಮಗಳೆ, ಹೋಗಬೇಡ ಪೋಲು ಮಾಡಬೇಡ' ಎಂಬ ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಎದೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. 'ನನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನು ಮಗಳೆ ಕುಡಿ, ನನ್ನ ರಕ್ತ ಹೀರು ಈ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನು' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆಯ ಒಳಗೆ ಅವರ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆ ಸೇರಿಸಿ ' ಕೊಡು ನಿನ್ನ ಉಸಿರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊ ನನ್ನ ಉಸಿರು'. ಹೀಗೆ ಇದು ಕೂಡಿ ಮಲಗುವಾಗ." ದೇಹದ ಒಳಗೆ ಅಡಗಿರುವ ಚೇತನವನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ದೇಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ದೇಹವನ್ನು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮೀರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಆಗುವ ಅಥವಾ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ತಂತ್ರ ಪಂಥದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಕೂಡ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ದೇಹದ ಮೂಲಕವೇ ಪಡೆಯುವ ಅಥವಾ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಧೋರಣೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಕ್ತ ಪಂಥ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಪಂಥದ ಪ್ರಭಾವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರಿ ಆ ಮೂಲಕ ಹೊಸದೊಂದರ ಆಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡವಳು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವೀಣಾ ಅವರು ಅಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಾಹಸ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಮೀರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವೀಣಾ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

೫. ವಿರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳು : ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದು ವಿರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು. ವಿರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೇ ತನ್ನ ಕರುಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಗಮನಿಸಬಹುದು. 'ನೆರೆ ಮನೆಯ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಅಳುವವರ ಮೆಚ್ಚ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವ' ಎನ್ನುವಂತೆ, ತನ್ನವರಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವ ಸಂಕುಚಿತತೆಯನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ತನ್ನವರಲ್ಲದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ತುಡಿಯ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವೀಣಾ ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯಕಾಮ ಅವರು ಮನವಲಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸತ್ಯಕಾಮರ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ, " ಅಳು ಮಗಳೆ, ಅಳು ನೀನು ಕರಗಬೇಕು, ಕರಗುತ್ತಾ, ಕರಗುತ್ತಾ, ಲಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು... 'ಮಗಳೆ ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ನೀನು ಅಳುವುದೇನು ದೊಡ್ಡದು? ನಿನ್ನದಲ್ಲದ ಯಾರಿಗೋ ಅಳುತ್ತೀಯಲ್ಲ ಅದು ನನಗೆ ತುಂಬ ದೊಡ್ಡದು ರಘು ನಿನ್ನ ಅಬಾಂಧವ ಕೃತ ಸ್ನೇಹಿತನಲ್ಲವೇ? ಅವನಿಗಾಗಿ ಅಳು ದೊಡ್ಡವಳಾಗು' ಅಂದರು." ಇಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಸದೃಶ್ಯವಾದ ವಿರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳು ಚಿಂತಕಿಯ ಅಂತರಂಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿಯೇ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣನಾಗಿ, ಗುರುವಾಗಿ, ತಂದೆಯಾಗಿ, ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಅಕ್ಕಳಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಕಾಮ, ಮುರಾರಿ, ಶ್ಯಾಮಲಕ್ಕ, ಲತಾ ಅಕ್ಕ, ಗೀತಾ ಮಾಮಿ ಮೊದಲಾದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಚಿಂತಕಿ

ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಅವರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಅಥವಾ ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಹ ವೀಣಾ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಗೊಂಡಿರುವ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಲೌಕಿಕ ಇಲ್ಲವೇ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಬದಲಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ.

೬. ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಾಮದ ಕುರಿತ ತಾರ್ಕಿಕ ಚರ್ಚೆ: ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ವೀಣಾ ಅವರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಇಲ್ಲವೇ ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ನಿಲ್ಲುವಂತಹ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮೀರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಾಹ ಎನ್ನುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ರೂಪಿಸಿರುವ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದೂ ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಇದನ್ನು ಮೀರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ವಿವಾಹವನ್ನುವ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವೊಬ್ಬ ಚಿಂತಕಿಯೂ ಈ ಒಪ್ಪಿತ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೀಣಾ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನೂ ತಂತ್ರ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಮೀರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಆಚೆಗಿನ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿದರ್ಶನವೆಂದರೆ 'ಸತ್ಯಕಾಮರೊಡನೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರದ ದಿನಗಳು' ಕೃತಿಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರದ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕದ ಲೆಕ್ಕದ ಮಾತು ಮಾತ್ರವಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಜೀವಂತವಾದ ದಿನಗಳು, ಸಾವಿರದ ದಿನಗಳು ಎನ್ನುವ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚಿಂತಕಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಒಪ್ಪಿತ ನೆಲೆಯ ವಿವಾಹ ಕುಟುಂಬ ಎನ್ನುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಸಾಧನೆಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ತಂತ್ರ ಮಾದರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹವು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಕಂಡರೆ ವೀಣಾ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ದೇಹದ ಮೂಲಕವೇ ಅಂತಃಶ್ಲೇಷನವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂಬ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಬದುಕಿನ ಜೀವಾಳವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಬಂಧನದಾಚೆಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ದೇಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಅನೈತಿಕ ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಮವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಮದ ಮೂಲಕ ದೇಹದ ಒಳಗಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ ವಿಧಾನವೆಂದು ಚಿಂತಕಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಸತ್ಯಕಾಮರ ಮಾತನ್ನು ಹೀಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. " ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಗಳೆ ನಿನ್ನ ದುರ್ಬಲ ಕೋಶದೋಳಗೊಂದು ಗಟ್ಟಿ ವಜ್ರದ ಕೂಸಿದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಹರಿಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಯಾ....."² ದುರ್ಬಲ ಕೋಶ, ದೇಹ ಹರಿಯುವ ಕೆಲಸ, ಗಟ್ಟಿ ವಜ್ರದ ಕೂಸು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇವು ಕಾಯವನ್ನು ಕುರಿತ, ಲೈಂಗಿಕ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಅಂಶಗಳಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅವು ಕೇವಲ ಲೈಂಗಿಕತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸದೆ, ಮತ್ತಾವುದೋ

ಅಗೋಚರವಾದ ಅರಿವಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ದೇಹ ಸಂಬಂಧದ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಅನೈತಿಕ ಕಾಮವೆಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೈತಿಕತೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಮವನ್ನೂ ಮೀರಿದ ಆಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ

೭. ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾದ ಚಲನಶೀಲತೆ : ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾದ ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ಹಾಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಬಯಲುಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಚಿಂತಕಿಯು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅಂತರಂಗಿಕವಾದ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯಕಾಮರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳೇ ವೀಣಾ ಅವರ ಅಂತರ್ಮುಖಿ ಚಲನಶೀಲತೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಬದುಕನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ವಿವಾಹ, ಮತ್ತಿತರ ಸಂಬಂಧಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಕ್ರಮವೂ ಸಹ ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಸತ್ಯಕಾಮರನ್ನು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸರ್, ಮಾಮ, ಅಪ್ಪ, ತಾಯಿ, ಸಂಗಾತಿ, ಸೇವಕ ಎಲ್ಲವೂ ದಾಟಿ ಕೊನೆಗೆ ಮಗುವಾಗಿ ನೋಡುವವರೆಗಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವರ ಅಂತರ್ಮುಖಿ ಚಲನಶೀಲತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ನಡುವೆ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಚಿಂತಕಿ ಮಾನಸಿಕ ತೊಳಲಾಟವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ರಿಯಲ್ಟಿಸೇಷನ್ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯಕಾಮ ಅವರು 'ಮಗು ಬೇಕು' ಎನ್ನುವ ಇಲ್ಲವೇ ಮಗುವಾಗ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನ ದ್ವಂದ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸತ್ಯಕಾಮರೇ ಮಗುವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭವೆಂತೂ ವೀಣಾ ಅವರ ಅಂತರ್ಮುಖಿ ಚಲನಶೀಲತೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯಂತಿದೆ. " ಇವರು ಏನು ಮಗು ನಾನು ಏನು ತಾಯಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ; ಹಾಗಂತ ಇವರು ಎಲ್ಲರ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆ ಕೂಗು ಬೇರೇನೋ ಇದೆ ಅನಿಸುವ ಒಳಗಣ ಎಚ್ಚರ. ಒಳಗೆ ತಂಪು ಅರ್ಘ್ಯ ಹೊರಗೆ ಸುಡುವ ಉರಿ. ಒಂದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗದ ಘರ್ಷಣೆ ತುಂಬ ಕುದಿಯುತ್ತ ಎದ್ದೆ."³ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಸಹನೆ ಮತ್ತು ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಗೊಂದಲ ಹಾಗೂ ತಳಮಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಗೊಂದಲ ಹಾಗೂ ತಳಮಳವು ಕೇವಲ ವೀಣಾ ಅವರ ಆಂತರಿಕ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾದ ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಸತ್ಯಕಾಮರ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಂಡಕಾರಿದರೂ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ರಿಯಲ್ಟಿಸೇಷನ್‌ಗೆ ಒಳಗಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಸತ್ಯಕಾಮರ ನಿಜವಾದ ತುಡಿತ ಯಾವುದು, ಅವರ ನಿಜವಾದ ಹಸಿವು ಯಾವುದು ಎನ್ನವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾದ ಆಲೋಚನಾ ಸರಣಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಕಾಮರದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹುಚ್ಚಾಟವೆನ್ನುವ ಅಸಹನೆಯ ಧೋರಣೆಗೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರಾದರೂ ನಿಜವಾದ ಅವರ ಆಂತರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಚಿಂತಕಿ ಆಂತರಂಗಿಕವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಶರಣಾಗುತ್ತಾಳೆ ಇದು ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎರಡು

ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದು-ಪುರುಷನನ್ನು ಎದುರಾಳಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಾಗಿ ಪಣತೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯ ಮಾದರಿ. ಎರಡನೆಯದು- ಪುರುಷ ಎದುರಾಳಿಯಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ, ಸ್ತ್ರೀಯು ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಮೋಚನೆಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆ. ಬಹುತೇಕವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಗಳು ಈ ಎರಡರ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಳಗೆ ನಿಲ್ಲುವಂತಹವರು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಮೀರಿದ ಮೂರನೆಯ ನೆಲೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ 'ಎನ್ನೊಡೆಯ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಂಗೆ ಜಗವೆಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಾ' ಎನ್ನುವ ಕಾಣ್ಕೆಯು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳ ನಿಲುವಾಗಿದೆ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಾಗುವ, ತಂದೆ ತಾಯಾಗುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಯಾಮವನ್ನು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ತಲುಪುತ್ತವೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಪಂಥದ ಸ್ತ್ರೀ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಚಿಂತನೆಯು ಹೆಣ್ಣಿನ ಹೊರತಾದ ಗಂಡಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಶೂನ್ಯ, ಇಲ್ಲವೆ ನಶ್ವರವೆನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಶಿವ ಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಶಿವನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಶವಕ್ಕೆ ಸಮಾನ. ಅಂದರೆ ಶಿವನಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯೇ ಬಲವೆನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಈ ಚಿಂತನೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಇವರಿಗೆ ಓದು, ಹೋರಾಟ, ಮಾತಿಗಿಂತಲೂ ಅನುಭವ ಪ್ರಧಾನತೆಯನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಧನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಲುಕದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಹಾದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಕೇವಲ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಲಭಿಸುವ ಸಾಧನೆಯ ಫಲ ಈ ಚಿಂತನೆಗಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆಯವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಚಿಂತನೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ಭಾವಿಸದೆ, ಗಂಡನ್ನು ಗಂಡು ಎಂದು ಭಾವಿಸದೆ, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಗಂಡನ್ನು ಕೂಸಾಗಿ ಭಾವಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀ ಚಿಂತನೆ ಇವರ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಹೆಣ್ಣೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸುವುದು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ವೀಣಾ ಅವರ ಬರಹಗಳು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಜೈವಿಕ ಲಿಂಗಭೇದವನ್ನು ಮೀರಿದ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಇವರಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬದುಕಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬದುಕಿನ ಅನೇಕ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಯೋಗ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಇಲ್ಲವೇ ಅನುಭವಾತ್ಮಕ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಟರೆ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕೇವಲ ದೇಹ ಆತ್ಮಗಳ ನಡುವಿನ ದ್ವಂದ್ವವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಗಮನಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ.

- ೧) ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಬೋಧೆಯ ಅಂಶಗಳಾಗಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳಾಗಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಃ ತನ್ನನ್ನೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಇಲ್ಲವೇ ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.
- ೨) ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಗಂಡಿನ ದರ್ಪ, ಪ್ರಭುತ್ವ ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ರಚನೆ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತೀರ ವಿರುದ್ಧವಾದ,

- ಅವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ, ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.
- ೩) ತನ್ನ ಒಳಗನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೊರಗಾಗುವ, ಬಯಲಾಗುವ ಹುಡುಕಾಟದ ಹಸಿವು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನೋಡಬಹುದು. ತನ್ನ ದೇಹದ ಅರಿವನ್ನು ಮಿರುವ ಮೂಲಕ ದೇಹದ ಒಳಗಿನ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನೆಲೆಯನ್ನು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.
- ೪) ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಓದು, ಚಳುವಳಿ, ಹೋರಾಟಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುಭವ, ಸಾಧನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹೊರಟ ಚಿಂತನೆಗಳಾಗಿವೆ. ನಡೆ ಮತ್ತು ನುಡಿ ಒಂದಾಗುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಇವರ ಬರಹಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಆತ್ಮಕಥೆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ೫) ತಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ವೀಣಾ ಅವರನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದಾದ ಚಿಂತಕಿಯರು ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸಾಧಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸ್ವರೂಪದ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾದರೂ, ಅಕ್ಕ ಅಲೌಕಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.
- ೬) ಶೈಲಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾರೆ, ಸಂಭ್ರಮದ ಮನೋಭಾವ ಹಾಗೂ ತನ್ನನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧೇಯಕವಾದ ಭಕ್ತಿಯ ಆಯಾಮವನ್ನು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಗೋಚರ ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಇವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ.
- ೭) ಕನ್ನಡದ ಬಹುತೇಕ ಚಿಂತಕರು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲವೇ ಜನಾಂಗೀಯ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೋ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ತ್ರೀ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಿಂತ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮಹಿಳಾ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವೀಣಾ ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಈ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಚಿಂತನೆಗಳು ತೀರಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮಾದರಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಏಕ ರೀತಿಯ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ವಾಸವಿ ಎ ಆರ್., ಒಳಗನ್ನಡಿ, ಲೇ, ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ಅಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಾಹಸ ಪು. ೧೨೯
೨. ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ ಅಂತರ್ಮುಖ, ಪು. ೫೫
೩. ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ, ಸತ್ಯಕಾಮರೂಡನೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರದ ದಿನಗಳು, ರವಿಬೆಳಗೆರೆ, ಮುನ್ನುಡಿ.
೪. ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ, ಸತ್ಯಕಾಮರೂಡನೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರ ದಿನಗಳು ಪು. ೫೧
೫. ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ, ಅಂತರ್ಮುಖ ಪು. ೫೩

೬. ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ, ಸತ್ಯಕಾಮರೋಡನೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರದ ದಿನಗಳು
೭. ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ, ಅಂತರ್ಮುಖಿ ಪು. ೫೧
೮. ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ, ಸತ್ಯಕಾಮರೋಡನೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರ ದಿನಗಳು
ಪು. ೫೦

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ೧) ವಾಸವಿ ಎ.ಆರ್. ಒಳಗನ್ನಡಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ,
೨೦೧೧
- ೨) ವೀಣಾ ಬನ್ನಂಜೆ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ದ್ವೈತ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೭
- ೩) ಅದೇ, ಸತ್ಯಕಾಮರೋಡನೆ ನನ್ನ ಸಾವಿರದ ದಿನಗಳು, ಬಿಬಿಸಿ
ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೧೩
- ೪) ಅದೇ, ಅಂತರ್ಮುಖಿ, ಯಾಜಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೊಸಪೇಟೆ,
೨೦೧೩
- ೫) ಅದೇ, ಲೋಕಾಂತ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ೨೦೧೫